

OECONOMUS
GAZDASÁGKUTATÓ
ALAPÍTVÁNY

OECONOMUS
ELEMZÉSEK

AZ INFLÁCIÓ MÉRSÉKLÉSÉRE HOZOTT INTÉZKEDÉSEK MAGYARORSZÁGON

2021-ben a gazdaságok újranyitásával nemzetközi szinten kereslet-kínálati sokkok alakultak ki, amelyek fokozott árnyomásokhoz vezettek világszerte. Az infláció tartósan magas szintje 2022-ben sem tudott enyhülni, az ukrán-orosz konfliktus és annak nyomán hozott szankciók tovább súlyosbították az ellátási láncok zavarait. A magyar gazdaság fundamentumai stabilak voltak, amikor az ársokkok begyűrűztek. Emellett érvényben voltak olyan intézkedések, közöttük a rezsicsökkentés, amelyek alkalmasak a fokozott inflációs nyomás tompítására. A magyar kormány és a Magyar Nemzeti Bank ugyanakkor a korábbi intézkedések kiegészítéseként további lépésekkel reagált az áremelkedés megfékezésére. A hazai gazdaságpolitika mintául szolgált számos európai ország számára az infláció elleni küzdelemben.

A közvetlenül az árnyomás fékezésére szolgáló intézkedéseken kívül kiemelt jelentőséget nyert, hogy az elmúlt évtized hazai gazdaságpolitikája a munkahelyteremtést és a bérek dinamikus emelkedését tűzte ki célul, és ezt többek között az adópolitikán keresztül igyekezett elősegíteni. Jelen tanulmány a magyar kormány az infláció letörését célzó intézkedéseit vizsgálja.

2022. JÚNIUS

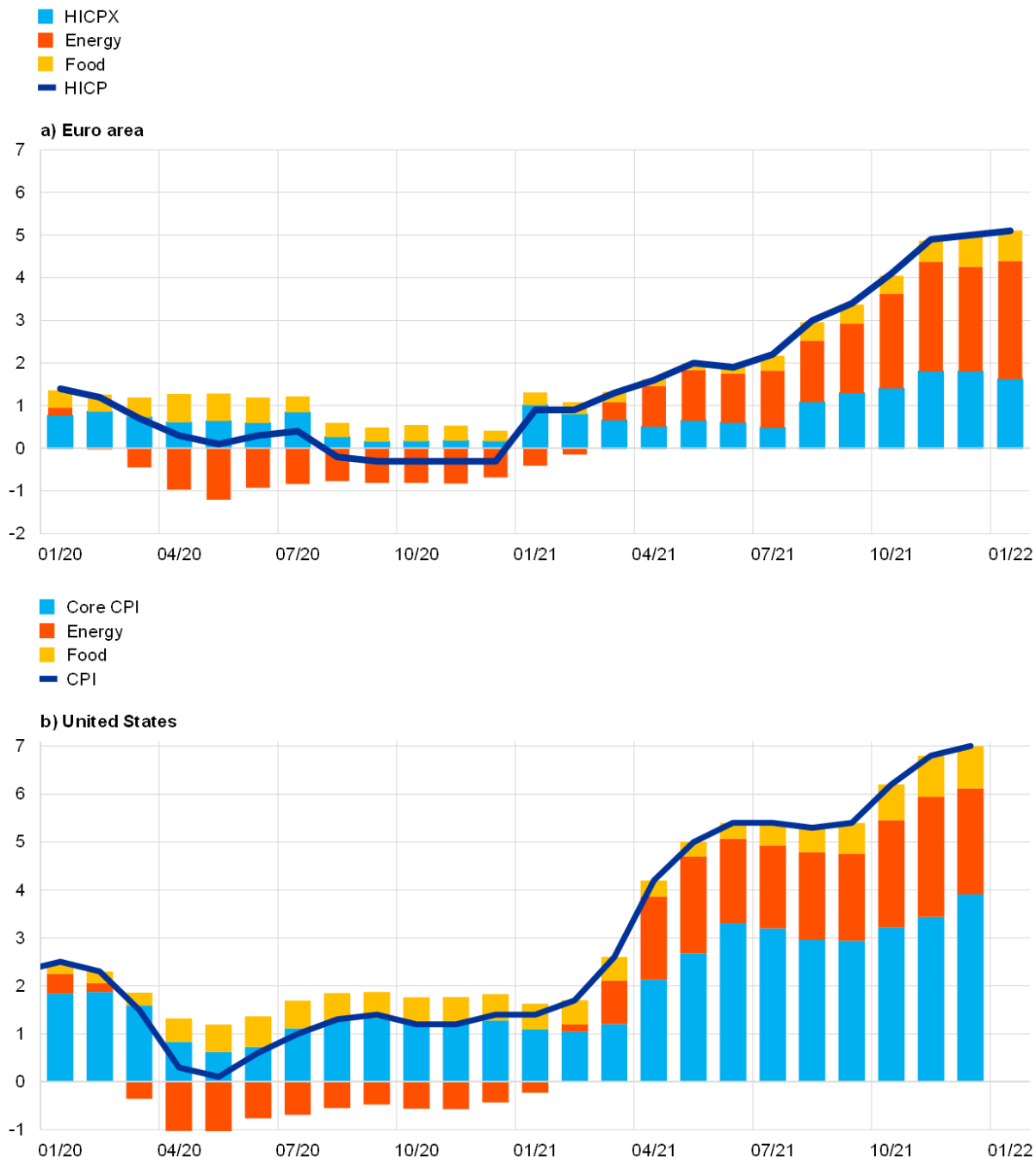
Az infláció mérséklésére hozott intézkedések Magyarországon

Németh Viktória

A jelen tanulmány a nemzetközi szintről begyűrűző inflációs nyomást, és az annak megfékezésére hozott hazai gazdaságpolitikai intézkedéseket vizsgálja. Azonosíthatóak közvetlen és közvetett lépések, amelyek monetáris és fiskális politikai oldaláról igyekeztek mérsékelni az árak emelkedését. Ezek között az alapkamat emelésére, valamint a monetáris politikai kondíciók szigorítására is sor került. Továbbá olyan fiskális politikai intézkedések is történtek, mint az árstop bevezetése az üzemanyag és egyes élelmiszertermékek esetében. Más beavatkozási formák, mint a rezsicsökkentés már közel egy évtizede érvényben vannak, de aktuálisan nyertek kiemelt jelentőséget, és mintaértékűvé váltak nemzetközi szinten is. Emellett az egy évtizede tartó dinamikus béremelések és egyszeri lakossági transzferek, mint a családosok számára biztosított SZJA-visszatérítés is alkalmasak voltak a kedvezőtlen hatások mérséklésére.

Nemzetközi inflációs folyamatok

A jelentős nemzetközi inflációs nyomás az Egyesült Államokban és az eurózónában egyaránt megmutatkozik. Amerikában 2021 második negyedéve óta, míg az eurózóna átlagában 2021 harmadik negyedéve óta tartózkodik a fejlett piaci jegybank által optimálisnak jelölt sáv (2%) felett ([ECB](#), 2022). A koronavírus-járvány utáni gazdasági növekedés során fokozott kereslet mutatkozott, amellyel a kínálat nem tudott lépést tartani. Ennek következtében alakult ki az infláció megemelkedett szintje.

1. ábra: A 2020-ban a lezárások hatására rendkívül alacsony infláció volt tapasztalható világszerte, amelyet követően 2021-ben hirtelen áremelkedés következett be. A fenti ábra az eurózóna és az Egyesült Államok inflációs mutatóját szemlélteti. Forrás: [ECB](#), 2022

A jelenség nem egyedülálló a történelemben. A 2021-es év magas infláció melletti kiemelkedő gazdasági teljesítménye nem kirívó jelenség. Az OECD 2021 decemberi becslése alapján a világgazdaság 5,6%-kal bővíthetett a 2020-as 3,4%-os zsugorodás után, vagyis az országok többsége már utolérhette a koronavírus-járvány előtti

teljesítményét ([OECD](#), 2021). A Fitch Ratings arra hívja fel a figyelmet, hogy a 2021-es gazdasági növekedéshez **hasonló bővülés 1973-ban következett be** (6,4%) ([Fitch](#), 2021). (Ez volt az az év, amikor – többek között – véget ért a vietnámi háború; Dánia, az Egyesült Királyság és Írország csatlakozott az Európai Gazdasági Közösséghez, megszűnt az ún. Bretton Woods-i pénzrendszer, kirobbant az első olajválság és az 1973-74-es tőzsdei krízis, melyek után 1975-ig tartó recesszió és stagflációs korszak következett). Ahogyan közel fél évszázaddal ezelőtt a gazdasági turbulenciák mellett geopolitikai kockázatok is rányomták bélyegüket a gazdasági folyamatokra, hasonló jelenségeknek ma is szemtanúi lehetünk. A gyorsütemű és egyre inkább tartósnak bizonyuló árnyomás mellett a dráguló kőolaj és földgáz tovább bonyolítja az árstabilitásért küzdő központi bankárok helyzetét. A monetáris politikai döntéshozóknak nehéz döntés előtt állnak, mivel az inflációs várakozások lehorgonyzása a gazdasági fellendülés fékezését is magával hozhatja. E dilemma a monetáris politikai döntéshozók között is szakmai vitákat generál világszerte ([Project Syndicate](#), 2022). Eközben egyes közgazdászok a monetáris politika helyett vagy mellett a fiskális politikai lépések szükségességét is hangsúlyozzák az árstabilitás elérése érdekében.

Joseph E. Stiglitz Nobel-díjas közgazdász érvei szerint a monetáris politika nem a legmegfelelőbb eszköz a jelenlegi helyzet kezelésére, e helyett célzott kínálati oldali stimulust szorgalmaz ([Stiglitz](#), 2022). Ugyanis aktuálisan nem feltétlenül a túlzott kereslet jelenti a probléma gyökerét, mint inkább a kínálati oldalon tapasztalhatóak fennakadások. Összességében ez azt jelenti, hogy a kamatok emelése a kínálati kapacitások bővítése elé is akadályokat gördít, így a kereslet-kínálati súrlódások nem oldódnak fel. Így e vélemények szerint a gazdaságpolitikának éppen ezért a kínálat bővítésére kell koncentrálnia.

Inflációt fékező intézkedések Magyarországon

Magyarországon többretű intézkedéssorozat igyekezett fékezni, vagy ellentételezni az árak emelkedését. A közvetlen, és közvetett lépések között adódnak olyanok, amelyeket a jelenlegi helyzet hívott életre. Eközben más szabályozások évek óta érvényben vannak, de a jelenlegi körülmények között alkalmasak voltak rá, hogy az infláció elleni küzdelem eszközeivé váljanak.

Célzott monetáris politikai lépések

A lépések között különösen fontos, hogy a monetáris politika, amelynek elsődleges célja az árstabilitás elérése, megtegye a szükséges lépéseket. A Magyar Nemzeti Bank a régiós versenytársait megelőzve, 2021 júniusában megkezdte az alapkamat emelését, és a monetáris politikai kondíciók szigorítását. A cseh jegybank néhány nappal később, szintén 2021 júniusában kezdte meg alapkamat-emelési ciklusát. A lengyel és a román jegybank 2021 októberében indította el a folyamatot.

Monetáris politikai kondíciók szigorodása a lakosság védelme mellett

Magyarországon a hitellel rendelkező lakosság a szigorodó monetáris politikai környezet ellenére védett a törlesztő részletek hirtelen emelkedésével szemben.

Az MNB tanulmánya alapján, 2021 nyarán a lakossági hitelállomány mindössze 26%, míg a jelzálog-hitelállomány 35% rendelkezett éven belül változó kamatozással. Eközben, három évvel korábban még 55-63%-on alakult a változó kamatozású hitelek aránya. (Ezek aránya 2008-ban pedig még a 80%-ot közelítette). Az MNB arra is felhívja a figyelmet, hogy az új szerződések zöme legalább 10 éves kamatrögzítéssel rendelkezik, vagy épp a futamidő végéig fix kamatozású – jelentős részben a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel termékminősítés bevezetése következtében ([Dancsik – Marosi](#), 2021).

Emellett egyes, célokhoz rendelt hitelkonstrukciók továbbra is kedvező feltételekkel érhetőek el a lakosság számára. Ezek közé tartozik az államilag támogatott CSOK-program (Családi Otthonteremtési Kedvezmény). Az MNB is újtára indított 2021-ben egy új **Zöld Otthon Program**, amely a zöld lakáshitel piac létrejöttét segíti elő. (A program 2022 márciusában meghosszabbításra került, az energiahatékonysági kritériumok szigorítása mellett.)

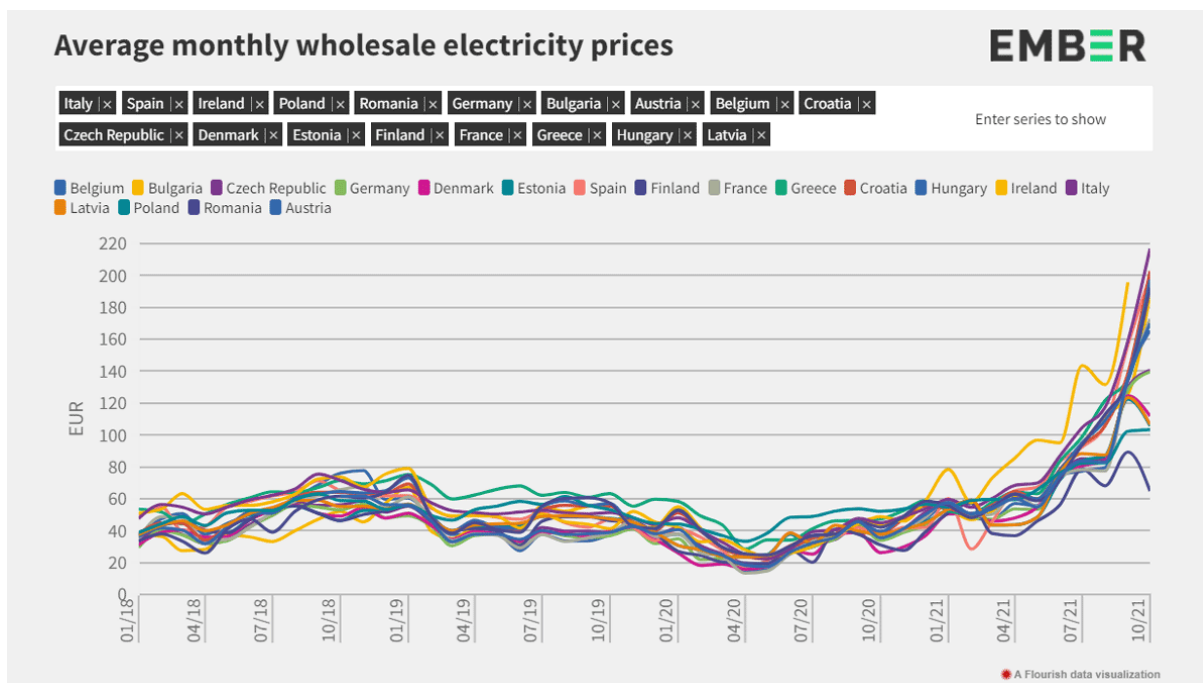
Az MNB **Növekedési Hitelprogram** (NHP Hajrá) 3000 milliárd forintos keretének kimerülése utána a kormányzat indított új programot 2021 nyarán. A KAVOSZ által működtetett **Széchenyi Kártya Program** a hazai vállalkozások újraindításához biztosít hitelt.

Fiskális politikai intézkedések

Az árak befagyasztása

A hatósági árazás először a rezsicsökkentés keretében került bevezetésre 2013-ban. Vásárlóerő-paritáson mérve 2010-ben Magyarországon volt a legmagasabb az áram és a földgáz ára az EU-ban. A háztartások többet költöttek rezsire, mint élelmiszertermékekre, emellett magas volt a hátralékos fogyasztók száma. A majd a közel egy évtizeddel ezelőtti, 2013-as döntés következtében összességében negyedével esett a földgáz, az áram és a távhő ára, ami mellett 10%-kal mérséklődött a PB-gáz ára is. Továbbá rezsicsökkentés a víz-, a szemétszállítási és a kéményseprő-ipari díjait egyaránt érintette. (Megjegyzendő az is, hogy 2017-18 telén a hidegidőjárásra való tekintettel egyszeri költségcsökkentésben részesültek a fogyasztók, amikor a vezetékes gázt és távfűtést használó fogyasztók, mellett a fával, a szénnel és a PB-gázzal fűtők is költségterítésben részesültek.) Az intézkedés célja a legalsó jövedelmi tízedekbe tartozók helyzetének javítása volt, és az energiaszegénység mérséklése. Mindazonáltal az időszakban hatékonyságjavulás is bekövetkezett: folytatódott a háztartási gépek cseréje, a lakóépületek felújítása, például a szigetelés, a nyílászárócseréje, a fűtési rendszerek modernizálása ([Weiner – Szép, 2020](#)).

Amikor 2021 során az energia- és gázárak Európa-szerte ugrásszerűen emelkedtek, a magyarországi rezsicsökkentés számos ország számára jelentett mintát. 23 uniós ország, valamint Norvégia és az Egyesült Királyság intézkedései hatféle típusba sorolhatóak: (1) az energiát terhelő adó csökkentése, vagy az áfa elengedése (például: Ausztria, Belgium, Horvátország vagy Csehország esetében), (2) kiskereskedelmi ár szabályozása (hazánkon kívül például: Bulgáriába, Észtországban vagy Litvániában), (3) nagykereskedelmi ár szabályozása (Franciaországban, Portugália és Spanyolország), (4) támogatás a nehéz helyzetben lévő társadalmi csoportok számára (szinte az összes ország esetében jellemző), (5) árcsökkentés az állami tulajdonú vállalatokon keresztül (mint Ciprus, Görögország vagy Portugália esetében), emellett (6) a kkv-k esetében is vezettek be támogatásokat (például: Ausztriában, Csehországban vagy Észtországban).

2. ábra: A fenti ábra az áram nagykereskedelmi árának változását mutatja az európai országokban. Forrás: [EMBER](#), 2022

Egyes országok, közöttük Olaszország és Spanyolország **uniós szintű fellépést** szorgalmaznak közös, stratégiai készletek létrehozására, illetve a közös földgáz-beszerezésre. Mások, így Magyarország¹ és a Cseh Köztársaság a **kibocsátás-kereskedelmi rendszer újragondolását** szorgalmazzák, továbbá Franciaország az európai energiapiac árképzési mechanizmusának megreformálása mellett állt ki ([Sgaravatti et al., 2022](#)). Spanyolország a **földgáz- és villamosenergia-piacok szétválasztása** mellett érvel 2021 nyara óta, de törekvését Portugália, Belgium, Olaszország, Franciaország és Magyarország is támogatja. Csehország már 2022. március 11-én felfüggesztette a **biokomponensek** fosszilis üzemanyaghoz való keverését. Ugyanakkor Prága elsősorban az üzemanyag-drágulás megfékezésének célját tartotta szem előtt a döntés során, a brüsszeli testület az élelmiszer- és takarmánypiacokra nehezedő nyomás mérséklését reméli a lépéstől. Hasonló

¹ Orbán Viktor 2022. április 4-én tartott nemzetközi sajtótájékoztatóján hangsúlyozta, hogy az EU-nak minden az energiaárát növelő adminisztratív intézkedést fel kell függeszteni. A magyar miniszterelnök három európai uniós szintű energiaár-csökkentő lépést javasolt: a piaci szereplők és a vásárlók számára könnyebbséget jelentene, ha ideiglenesen felfüggesztenék a szén-dioxid-kvóta rendszerét, szétválasztanák a nagykereskedelmi villamos energia és a földgáz árát, illetve szüneteltetnék azt a kötelezettséget, amely szerint bioösszetevőt kell keverni az üzemanyagokba ([VG.hu](#), 2022).

megfontolásból az elmúlt hetekben számos zöldszervezet, például a Greenpeace is sürgette az EU-tagokat. Céljuk, hogy függesszék fel az élelmiszer-alapanyagokból történő bioüzemanyag-gyártást. ([Major](#), 2022).

Üzemanyagár-stop

2021. november 15-től a 95-ös benzin és a gázolaj árát 480 forintos felső határral rögzítette a magyar kormány ([kormany.hu](#), 2021). Az intézkedést a három hónapos hatály lejártával május közepéig hosszabbították meg. A kormány a közös európai adminisztrációs terhek csökkenését (ld. fentebb) tartja kulcselemnek az üzemanyagok árának mérséklésénél.

Hazai tekintetben fontos kiegészítő intézkedés volt az árstop esetében, hogy február végén a kormány határozott a nagykereskedelmi ár rögzítéséről is, illetve a jövedéki adót is csökkentett a benzinnél és a gázolaj esetében.

A hazaihoz hasonló, az üzemanyagok árának mérséklését célzó lépések több európai országban is történtek. Lengyelországban áfa-mentéssé tették az üzemanyagokat, Belgiumban, Hollandiában és Svédországban pedig mérsékeltek az üzemanyagok áfáját, Írországban és Romániában a jövedéki adót csökkentették, Olaszországban és az Egyesült Királyságban az üzemanyagadót, míg Németországban az ún. energiaadót mérsékeltek. Franciaországban az árak hatóságok általi mérséklésére került sor, és a fuvarozók támogatásban részesültek. Spanyolországban hasonló intézkedéseket vezettek be, a gázolaj árát mérsékeltek, és a közlekedési ágazat részére támogatásáról határozott a kormány. Emellett az ágazat megsegítésére Olaszországban is forrásokat különítettek el. Magyarország mellett Horvátországban és Szlovéniában vezettek be árstopot az üzemanyagok esetében ([Pölös](#), 2022).

Élelmiszer-árstop

A magyar kormány rendelete alapján 2022. július 1-ig² hat termék esetében (kristálycukor (fehér cukor), búzafinomliszt, finomított napraforgó étolaj, házi sertéscomb, csirkemell, csirkefarhát és a 2,8 tömegszázalék zsírtartalmú tehéntej) **az infláció felgyorsulása előtti, 2021. október 15-én alkalmazott ár érvényesül.** A

² A rendelet először 2022. február 1. és május 1. közötti időszakra vonatkozott, majd ezt további két hónappal meghosszabbították. A rendelkezés hatályának további módosítása nem zárható ki, de jelen tanulmány lezárásáig (2022. június 5.) erről még nem született döntés.

kormánydöntést megelőző egy évben az élelmiszerek ára 8,0%-kal, ezen belül az étolajé 26,8%-kal, a liszté 23,7%-kal, a baromfihúsé 13,4%-kal, és a tejé 12,1%-kal növekedett. Míg 2021 novembere és decembere között a tej 7,8%-kal, a cukor 2,9%-kal, és a baromfihús 2,7%-kal drágult ([KSH](#), 2022a). A nemzetközi piacokról érkező nyomás februárban és márciusban gyűrűzött volna be, még tovább emelve az árakat a kijelölt termékek esetében.

Az élelmiszerek esetében jelentkező inflációs hatások megfékezése kevésbé volt jellemző az eddigiekben az európai uniós országok esetében. Argentína és Szerbia esetében lépett életbe a hazaihoz hasonló intézkedés. Ugyanakkor az európai uniós tagállamok közül Lengyelország is beavatkozott, az élelmiszerek áfájának átmeneti (féléves hatályú) eltörlésével reagáltak a megemelkedett árakra. Fontos azt is megjegyezni, hogy Magyarország esetében már korábban is érvényben volt egyes élelmiszerek áfájának csökkentett adókulcsa, így a csirke- és sertéshús, valamint a tej már korábban is 5%-os áfával adózott.

Az infláció elleni küzdelem hatása a visegrádi országokban

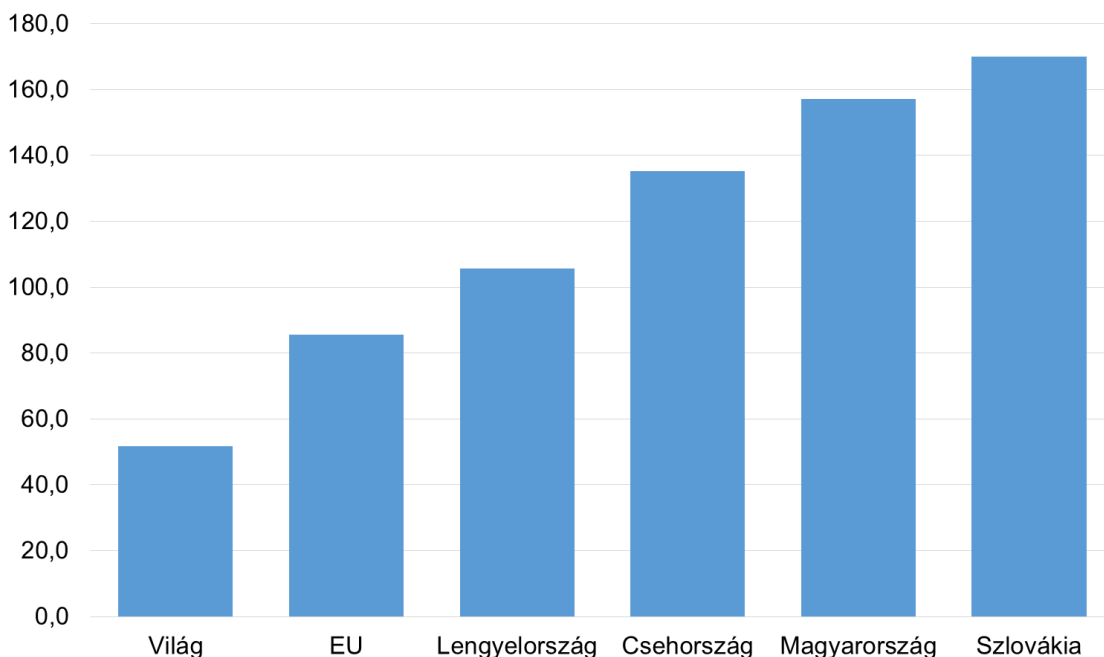
A hazai inflációs folyamatok megértését érdemes más országokkal összehasonlításban is vizsgálni. Az árnyomás a nemzetközi szintről gyűrűzött be, ami jelentős felfelé mutató kockázatot jelent az elkövetkező hónapokra nézve is régióink esetében. A visegrádi országok a világ, de az Európai Unió átlagánál jelentősebb külső kitettséggel rendelkeznek külkereskedelmen keresztül.

A 2021-es évben tapasztalt, az ellátási láncokban bekövetkezett zavarok, valamint kereslet-kínálati sokkok a nemzetközi piacokról indultak. A kedvezőtlen hatásokat erősítette tovább a 2022 februárjában kitört orosz-ukrán háború, amely újabb nyersanyagok esetében okoz hiányokat a világgazdaságban, (felhajtva az energia, az üzemanyag és mezőgazdasági termékek árait).

A visegrádi államok, közöttük **Magyarország és Lengyelország esetében a fokozott áremelkedés hatása tompul a kormányzati intézkedések következtében.** **Csehország esetében 2022 januárjában az infláció üteme elszakadt a régiótól,** elsősorban a lakhatási költségek és az üzemanyagok drágulása befolyásolta a folyamatot. **Miután megszűnt az áram és a gáz ideiglenes, néhány hónapos**

áfamentessége az árnyomás kétszámjegyre gyorsult a cseh gazdaságban (MTI, 2022).

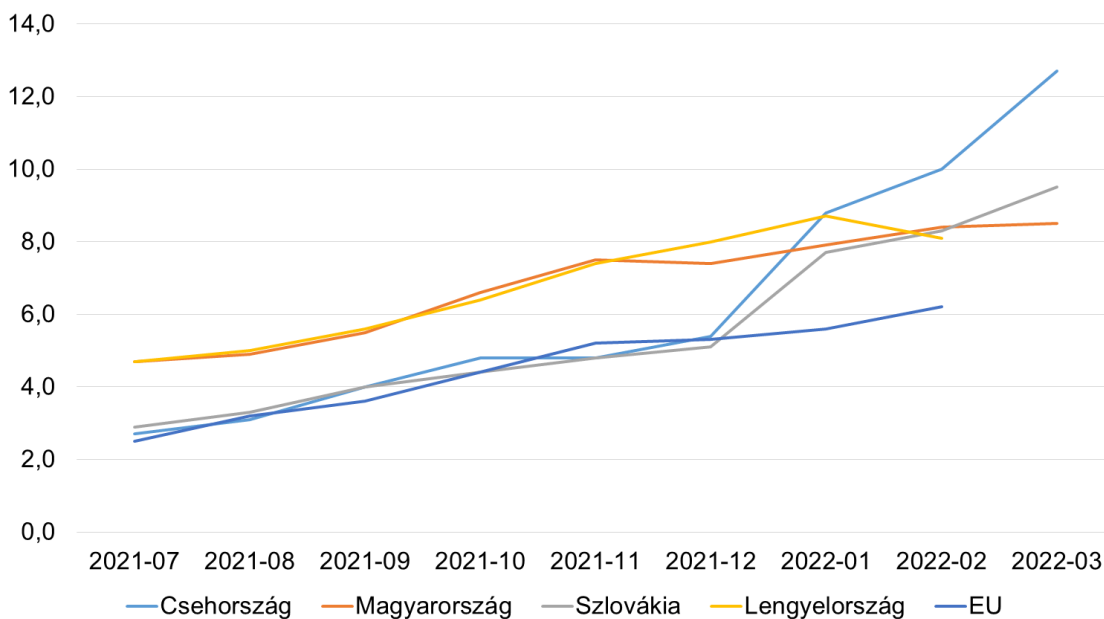
Külkereskedelem a GDP százalékában

Forrás: Világbank

3. ábra: A visegrádi országok az európai és a világ átlagánál is jelentősebb külkereskedelmi nyitottsággal rendelkeznek. Forrás: Világbank, 2022

Infláció alakulása az Európai Unió átlagában és a V4-ek összehasonlításában

Forrás: Eurostat, nemzeti statisztikai hivatalok

4. ábra: A visegrádi négyek inflációs trendjeinek összehasonlítása szemlélteti, hogy a fiskális politikai beavatkozás tompíthatja az árak gyorsuló emelkedését. Forrás: Eurostat, nemzeti statisztikai hivatalok, 2022

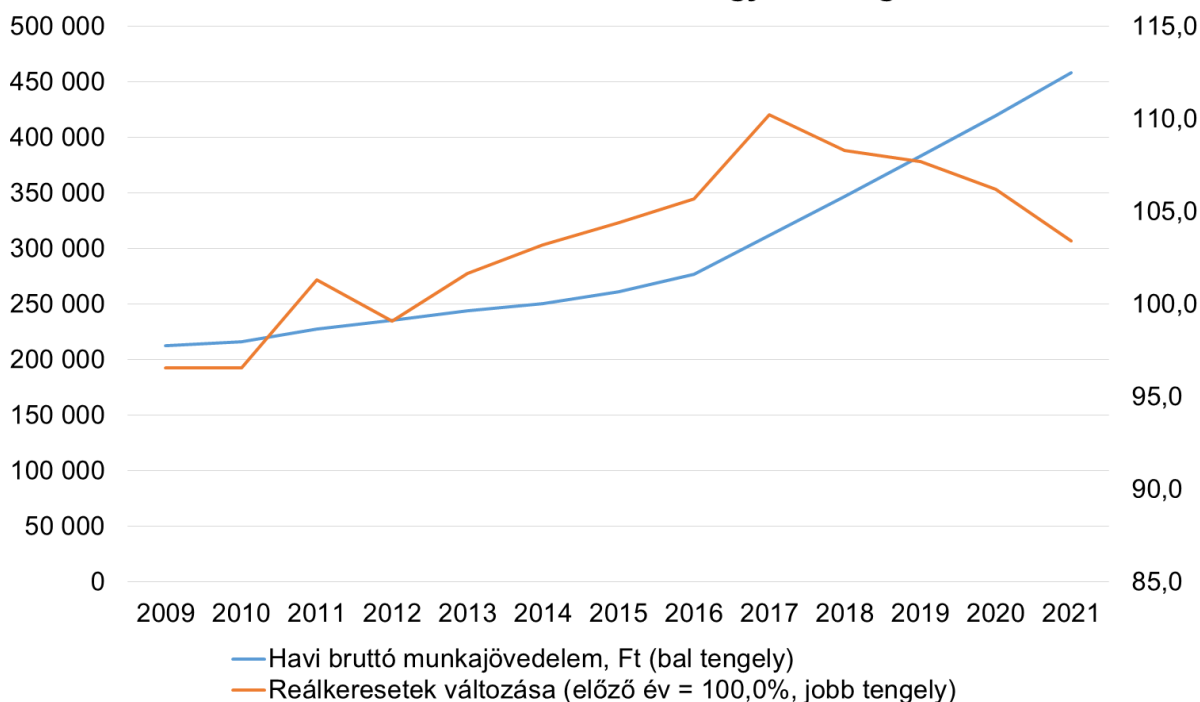
Az országcsoport inflációs számainak megugrása annak ellenére következett be, hogy a jegybankok igyekeztek a monetáris politikai kondíciókat szigorítani. Az emelkedés mérsékléséhez a fiskális politikai beavatkozás hozott eredményeket. Az áremelkedés széleskörű és nemzetközi szintű kialakulása miatt a közös európai intézkedések is indokoltak lehetnek, ahogyan több uniós tagállam, közöttük Magyarország is szorgalmazza azokat, például az adminisztratív terhek csökkentését az üzemanyagok, a földgáz és az energiaárak vonatkozásában.

Keresetek kétszámjegyű emelkedése

Magyarországon immár egy évtizede tartó folyamat a keresetek dinamikus emelkedése. A jelenlegi, fokozott árnyomással terhelt helyzetben a munka terheit mérséklő, foglalkoztatást és a bérek dinamikus emelkedését elősegítő politika fontos alpnak bizonyulhat, amely alkalmas lehet a hazai lakosság terheinek mérséklésére.

A reálkeresetek, vagyis a nominális bérek inflációval korrigált szintje, az elmúlt évtized folyamán mindvégig emelkedett, de képes volt az elmúlt évben, 2021-ben is növekedni. Ez annak ellenére következett be, hogy az árak hirtelen megugrása 2021 jelentős részében érvényesült, éves átlagban 5,1%-os volt az infláció. A 2022-ben a bérstatisztikák tekintetében kedvező hatás, hogy folytatódik a dinamikus emelkedés. A KSH márciusban publikálta az idei év első hónapjára vonatkozó, vagyis a bérek 2022-es változása tekintetében az első adatot, amely indikációt jelenthet az év hátralévő hónapjaira nézve is. (Az adat már tartalmazzza a minimálbér és a garantált bérminimum közel 20%-os emelkedését.) Ez alapján januárban a bruttó átlagkereset 13,7%-kal, a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset pedig 14,8%-kal magasabb, mint egy évvel korábban ([KSH](#), 2022b). **Továbbá az elmúlt hónapok során a kormányzat olyan lépésekkel is igyekezett családok terheit mérsékelni, mint a családok SZJA-visszatérítése, vagy a 13. havi nyugdíj. E tételek összességében 1000-1200 milliárd forint feletti többletjövedelemkiáramlását tették lehetővé a gazdaságba.**

Bruttó keresetek alakulása Magyarországon

Forrás: KSH

5. ábra: A bruttó nominális jövedelem és az inflációval korrigált reálkeresetek alakulása Magyarországon. Forrás: KSH, 2022

Konklúzió

A 2021 során a gazdasági újranyitás nyomán kialakult inflációs nyomás 2022-ben tovább fokozódott az orosz-ukrán konfliktus nyomán. A kereslet és kínálat súrlódásából kialakuló ársokkok megfékezésére összetett gazdaságpolitikai választ kell adnia a döntéshozóknak. A jegybankok, közöttünk régióink országainak jegybankjai a monetáris kondíciók szigorításával reagáltak, ugyanakkor a nemzetközi szintről begyűrűző árnyomás megfékezésére a kormányzatoknak is lépnie kellett.

Magyarország élenjárt az infláció letörését szolgáló fiskális politikai intézkedésekben, és mintául szolgált más európai országok számára. Hazánk egyúttal a közös európai fellépést is fontosnak tartja, más uniós tagállamokkal egyetértésben, mivel az árak jelentős megugrása nemzetközi szintekről gyűrűzött be az európai gazdaságokba.

A jelenlegi válság során szintén fontos tényező, hogy Magyarország hosszú távú, kiszámítható és stabil gazdaságpolitikai célokkal rendelkezik, amelyek alkalmasak voltak a foglalkoztatottság kiterjesztésére, a bérek évek óta tartó dinamikus emelésére, valamint a lakosság védelmére például az energiaárak volatilitása ellen.

Felhasznált források

- DANCSIK Bálint – MAROSI Anna: Lakáshitelek és változó kamatok: pokolian felkészültek a háztartások. (2021)
<https://www.portfolio.hu/bank/20210917/lakashitelek-es-valtozo-kamatok-pokolian-felkeszultek-a-haztartasok-500724> (2022.04.13.)
- ECB: Recent inflation developments in the United States and the euro area – an update. In: ECB Bulletin, 2022/1. https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/focus/2022/html/ecb.ebbox202201_01~4bb2c93b96.en.html (2022.04.13.)
- FITCH: Global Economic Outlook - December 2021. Special Report. (2021)
<https://www.fitchratings.com/research/sovereigns/global-economic-outlook-december-2021-07-12-2021> (2022.04.13.)
- KORMANY.HU: November 15-től legfeljebb 480 forint lehet egy liter benzin vagy gázolaj. (2021) <https://kormany.hu/hirek/november-15-tol-legfeljebb-480-forint-lehet-egy-liter-benzin-vagy-gazolaj> (2022.04.13.)
- KSH: Decemberben 7,4%-kal, 2021-ben átlagosan 5,1%-kal nőttek az árak. (2022a) <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/far/far2112.html> (2022.04.13.)
- KSH: 9,8%-kal emelkedett a kiskereskedelmi üzletek forgalma. (2022b) <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok#/hu/document/kis2202> (2022.04.13.)
- OECD: OECD logoOECD Economic Outlook. 2021/2. <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/66c5ac2c-en/index.html?itemId=/content/publication/66c5ac2c-en> (2022.04.13.)
- PÖLÖS Zsófia: Europe: which countries are doing more to tackle high fuel prices? (2022) <https://trans.info/en/this-is-how-european-countries-tackle-soaring-fuel-prices-281728>
- Project Syndicat: The War on Inflation. (2022) <https://www.project-syndicate.org/bigpicture/the-war-on-inflation?barrier=accesspaylog> (2022.04.13.)
- SGARAVATTI, Giovanni – TAGLIAPIETRA, Simone – ZACHMANN, Georg: National policies to shield consumers from rising energy prices. (2022)

<https://www.bruegel.org/publications/datasets/national-policies-to-shield-consumers-from-rising-energy-prices/> (2022.04.13.)

- STIGLITZ, Joseph: A Balanced Response to Inflation. (2022)
<https://www.project-syndicate.org/bigpicture/the-war-on-inflation?barrier=accesspaylog> (2022.04.13.)
- WEINER Csaba – SZÉP Tekla: Mire mentünk a rezsicsökkentéssel? (2020)
<https://www.portfolio.hu/krtk/20201013/mire-mentunk-a-rezsicsokkentessel-451630> (2022.04.13.)